

Utan dig blir jag aldrig jag sid 2

Kyrkpressen

P2B

Torsdag 16.6.2011 • nr 24 • Lösnummer 1,10 €



Stiftets barnkörer tog ton i Åbo:

Barn i Guds tid

14



**Åbo gör
tvärtom**
sid 16



Iran
**Kristna
behöver
vägvisare**
sid 12



Markus Haakana:
**Vi måste
prioritera
om** sid 3

Markus Haakana

”Jag är rastlös men ganska eftertänksam.”

- Uppvuxen i Kyrklätt, bor i Helsingfors sedan 15 år tillbaka.
- Familj: frun Lotte, döttrarna Ellen, 5, och Annie, 2.
- Tidigare radioredaktör, nybliven matkassaföretagare.

Christa Mickelsson

Han är övertygad om att vi mår bra av att laga vår mat och äta den tillsammans med andra. Markus Haakana sadlade om från ekonomiredaktör till egenföretagare.

Jag träffar Markus Haakana vid den lilla träkiosken i Munksnäs en varm juni-förmiddag. När jag frågar honom om hans tidtabell slår han ut med armarna och utbrister:

– Jag har hela dagen på mig.

Det är en av sidorna i hans nya vardag som egenföretagare. Tiden är på hans sida igen. Han får kanske inte mer av den, men kan i högre grad bestämma över den själv.

Det är inte länge sedan han sa upp sig från arbetsplatsen YLE, där han senast jobbat som ekonomiredaktör. Vägen till radion stakades ut redan i sena ton-åren.

– Det fanns egentligen inga andra alternativ för mig än att studera journalistik, berättar Haakana.

Han beskriver sig som en person som alltid haft ett behov av och tyckt om att uttrycka sig själv och publicera material. Efter ett års studier hade han foten inne på YLE, då som ekonomireporter. Sedan dess har titeln varierat, men arbetsplatsen varit den samma, fränsett ett år på Studentbladet.

– När jag började som ekonomireporter hade jag inte läst en bokstav ekonomi. Jag kommer ihåg den tiden som oerhört jäktigt men samtidigt lärorik. Inför nästan varje uppdrag hade jag känslan av att jag inte visste något om ämnet, så jag måste läsa på. Jag lärde mig att snabbt gestalta ämnen och komma till kärnan.

Pionjär på Extrem

När den stora radioreformen genomfördes år 1997 och två svenska kanaler bildades i stället för en, var Markus Haakana ung och valdes ut till det gäng som skulle forma Radio Extrem.

– Det fanns en ohygglig drive bland de anställda. Folk gjorde vad som helst och alla blommor fick verkligen blomma – på gott och ont. Vi experimenterade vilt med vad man kunde göra i radio, vare sig det gällde musik, sport eller nyheter.

Efter några år fick han en chefsposition på redaktionen.



Christa Mickelsson

Enligt Markus Haakana är det ironiskt att de flesta finländare har alla möjligheter att välja bra mat, men ändå inte gör det.

Vill välja familjen

– Jag var nog ingen särskilt bra chef. Jag trivdes inte så bra och inte tror jag heller att människor trivdes jättebra med mig. Det handlade bland annat om oklar arbetsbeskrivning och oklara förväntningar.

Att kanalpengarna hade börjat sina och många gamla medarbetare fick se sig om efter andra jobb gjorde inte saken enklare. 2005 fick Haakana plats som en av fem nyhetschefer på Radio Vegas Aktuellt-redaktion, och så småningom gled uppdraget mer och mer in på ekonomi.

– Med finanskrisen på intågande blev det en liknande upplevelse som då jag var ung och grön ekonomiredaktör. Fast nu var

det inte bara jag, utan de flesta ekonomiredaktörer som stod handfallna.

Den märkliga ekonomin

Insatt i ekonomi som han är förundras Markus Haakana över den märkliga världsekonomin.

– Dagligen är alldeles ofattbara belopp i rörelse, av vilka största delen är finansiella transaktioner som valutahandel och spekulativa placeringar. Pengar finns det gott om, men hur är de fördelade? Sambandet mellan vanliga människors insats som till exempel anställda i ett storföretag och företagets öde och framgång blir mer och mer avlägset.

Hans egen privatekonomi står inför en del utmaningar då en säker månadslön precis har bytts ut mot egenföretagarens mera osäkra tillvaro. Han och kollegans nya företag,

– Visst är det en mera osäker tillvaro. Vissa dagar tar man den osäkerheten sämre än andra dagar, men visst litar jag på att det ska gå vägen.

Den största orsaken till förändringen är att han tror på idén.

– Det var inte så att jag nödvändigtvis måste bort från YLE. Alla jobb har sina för- och nackdelar. Men jag upplever verkligen att det vi erbjuder svarar på ett behov – till skillnad från en massa andra prylar och tjänster som vi egentligen inte behöver.

Måltidens betydelse

Han förundrar sig över vår tids matkultur.

– I ett historiskt perspek-

”
Vår matkultur
är ett bisarrt
fenomen.

som kommer att erbjuda familjer hemlevererade råvaror och recept, är i start-roparna.

tiv är det ett bisarrt fenomen. Ingenstans, i inga tider, har människor suttit ensamma och ätit ur en burk. Jag hoppas att vi ska kunna ge familjer tid och möjlighet att äta tillsammans och göra bättre mat.

Barnfamiljernas hektiska tillvaro är bekant för Markus Haakana.

– Med två små barn har vi varit tvungna att lägga om en del saker och fundera på vad som är viktigt.

Han är övertygad om att man aktivt måste välja tiden med familjen.

– Inte händer det av sig självt. Kör man på som vanligt blir det två eller max tre jäktiga timmar tillsammans per dag.

Se till mig

När Markus Haakana blev pappa förändrades också hans inställning till tron.

– När man är ung och kaxig 20-plussare är man inte så himmelens ödmjuk. Jag förstod inte innebörden av frasen ”Se till mig som liten är” förrän jag själv fick barn. De är så sårbara och man vill så innerligt gärna tro att de har skyddsänglar med sig, att Gud ser över dem.

Samtidigt som förtröstan har ökat har det också blivit svårare att förstå hur en god kraft kan tillåta att oskyldiga barn far illa.

– Det finns nog inget svar på det.

Som ung var han regelbundet med i församlingsverksamhet och trots att kontakten till församlingen nu är mera sporadisk är hans Gudstro rätt självklar, om än privat.

– Tack vare min ungdomstid har jag en rätt oproblematisk inställning till kyrka och tro. Jag försöker hålla mig borta från diskussioner där man slår varandra med Bibeln i skallen. Jag tror inte det leder någon vart, varken för oss människor eller för kyrkan. I linje med det försöker jag också acceptera andra människor och deras tro eller icke-tro.

När han var hemmapappa under en längre period sökte han ett socialt sammanhang och nappade på en annons om gospelkören His Master's Noise.

– Redan tio år tidigare hade jag funderat om det var något för mig. Nu var jag inte 23 längre men började ändå. Och visst fanns där också andra som inte var 23.

Övningarna i Andreas-kyrkan och gemenskapen väckte känslor och minnen från tonåren.

– Det var som om jag föll tillbaka på något. Fast jag aldrig tidigare satt min fot i Andreas-kyrkan kändes allting ändå underligt bekant.

Tro godkänd för export

May Wikström

Det kyrkliga årshjulet har vridit sig mot den stora sommarfestkretsen.

Den närmsta tiden kan tas av samlingar där olika schatteringar samlas, ofta i stora skaror.

Också missionsfolket är på fötterna med fester för missionsvänner och -understöddare. Samtidigt har en debatt om missionsunderstöd blossat upp i Helsingin Sanomat. Sari Roman-Lagerspetz, medlem av gemensamma kyrkofullmäktige i Vanda, skjuter skarpt mot Finlands evangelisk-lutherska folkmission och menar att staten och kyrkan "finansierar export av diskriminerande läror till utvecklingsländerna". Med det avser hon väckelserörelsens avståndstagande från utlevd homosexualitet och kvinnor i prästtjänst.

Miikka Ruokanen, professor i dogmatik vid HU, tar upp den kastade handsken och konstaterar att många unga kyrkor i Syd inte accepterar till exempel kvinnopräster. "Tvångsexport av västerländsk sexualitet till Asien och Afrika är kulturimperialism", menar han.

Han bemöts av professorn i praktisk filosofi Eerik Lagerspetz, som replikerar att en blind eftergift för rådande tankemönster också kan kallas kulturimperialism.

Debatten körde snart på grund och skaver nu mot sandbankarna i frågorna om kulturimperialismens



Jan Lindström

gränser. Efterskörden är som vanligt trist och spillet över på all missionsverksamhet.

Ett lågvattensmärke presterade Kirkko & kaupunki i en bitsk, osignerad kommentar som stämplar dem som nusökarsig till missionsutbildningar i Finland som "konservativa kristna som inte står ut i ett skärpt kyrkopolitiskt klimat". Det är inte bara en grov generalisering, det är ren okunskap om den mångfald modernt missionsarbete uppvisar, och om det goda arbete så många individer gör under ett epitete som alltmer får skämmighetsstämpel. Den rumsrena åsikten bland folkkyrkomedlemmarna tycks numera vara att "jag är lite tudelad till det där med mission".

De sju officiella missionsorganisationerna i den

evangelisk-lutherska kyrkan i Finland är långt ifrån omedvetna om ramverket för finländskt arbete utomlands, tvärtom.

Ett faktum är att ramarna för biståndsarbetet alltmer påverkar dessa organisationers etos. Sneglar man i till exempel Finska Missionssällskapet (FMS) färskas årsrapport för 2010 ser man att utrikesministeriets utvecklings-samarbetsstöd stadigt ökat tre år i rad och nu är uppe i 7,6 miljoner av verksamhetsutgifterna på 31 miljoner. De partnerskapsorganisationer som samarbetar med UM gör det enligt ministeriets kriterier – och bland andra FMS hör till dem som i de egna kretsar ibland kritiserats för att anpassa sig allt för mycket till direktiven.

Ur ett större perspektiv: Samtidigt som Nord och Väst brottas med sin post-

missionärsidentitet landar de nya missionärerna hos oss. De kommer från Syd-korea och Afrika och de skäms inte det minsta för att berätta vad de tror på.

Men det är knappast de kristna returmissionärerna som kommer att införa ett nytt värdeparadigm i Väst. Det står de marknadsekonomiska krafterna för, och i många avseenden kommer de att ta det post-kristna samhället på säng. I en världsekonomi där navet ligger i Asien råder värderingar, människouppfattningar och tankemönster som bryter rejält mot våra. Det kan leda till en intressant reaktion – eller motreaktion? – i vår världsåskådning inom bara ett par decennier.

Värderingar och värden har nämligen en tendens att samvariera med var pengarna finns.

Inkast



Kaj Hedman

är författare och kulturjournalist från Karleby

Sommarteologi

Ibland får jag en känsla av att kyrka och teologi handlar enbart om svåra saker. Att diskutera och leva kristen tro kan bli som att ta sig igenom en lång, mörk och kall vinter. Det blir bara jobbigare ju längre det pågår.

Nu öppnar sig mid- och högsommartider med klorofyllstinna, blixtrande gröna landskap och solbelysta havsvågor. Till och med de som mest jagar efter pengar och framgång blir tvungna att ta lite semester och vila upp sig. Det är tungt att jämnt vara tvungen att få det egna jaget att sösa.

När jag vandrar med hunden längs gator och små vägar i en nyurban miljö där det doftar av gammal prästgårdskultur, byns gamla centrum, med syrenerna i praktfulla, hängande grenar fyllda med vinröda och ljusa kronblad, glider tankarna över till ett enklare sätt att leva än att ständigt iakttä medmänniskornas framgångar.

Nära radhuset byggs en butik på det som förr var en surrande äng. Men även här finns någonting kvar av ron, av det som en gång var bondgårdsland, och före det – havsbotten.

En sommarsteologi öppnar sig. Jag vill inte sluta surfa, se på YouTube och tv, eller leva enbart på ekologiska grönsaker, men det borde vara mätta med allt. Gud har knappast skapat människor till robotar som förväntas hurra för Nokia eller delta i "fredsbevarande operationer" som kanske i själva verket är en del av en ny imperialism. Jag läser i den kristna tidskriften Sojourner att 40 % av USA:s budgetunderskott beror på militära utgifter för krig utomlands.

Den svåra teologin handlar om att försöka begränsa. Den lätta teologin, den som jag skulle vilja kalla sommarsteologin, handlar om öppenhet. Jag föreställer mig att om vi dömer och delar in så ropar vi i motvind. Guds tilltal når då inte fram till oss.

Bönen, som susar med sommarvindarna, kan handla om att förstå och älska. Min sommarsteologi är den som Jesus talade om med Nikodemus. Vinden som blåser vart den vill. Så är det också med Anden.

Opinion

Församlingarna utslagna i kollektbeslut

Kyrkpressens chefredaktör tog 1.6 upp ett angeläget tema då hon skrev om beslutanderätten över kollekterna och vem de tillfaller. Hon aktualiserade också problemet med organisationer som får av kollektmedlen, men som obstruerar mot kyrkans ordning.

Den här problematiken visar att den kyrkliga demokratin fungerar illa och att församlingsmedlemmarnas påverkningmöjligheter i flera avseenden är kraftigt reducerade. Sådana tendenser är allvarliga och skadar en folkkyrkans anseende. Eftersom kyrkomötet är kyrkans högsta beslutande organ är det där orsaken ligger och det förhållandet kan enbart ändras genom att principerna för hur en folkkyrka bör fungera förändras i ansvarsfullare riktning. Den förmyndarmentalitet

som kyrkomötet beslutat vår kyrka med uppvisar många destruktiva följder. Vill vi värna om kyrkans bästa och om en kyrka som visar respekt för församlingsmedlemmarna och för kyrkans framtid är det mer än dags att kyrkomötet får en reformerad samsamsättning då dess delegater väljs nästa gång. Det att vanliga församlingsmedlemmar inte får delta i valet är ett faktum som inte anstår en folkkyrka.

Vad kollekterna beträffar har de lokala församlingarna blivit utslagna i beslutanderätten eftersom Kyrkostyrelsen till största delen bestämmer till vem och till vilket ändamål de ska gå. Kyrkostyrelsen har inget mandat av folkkyrkans medlemmar då dess delegater utses av kyrkomötet. De folkvalda kyrkliga företrädarna har blivit

utslagna och kan inte förverkliga sina väljares önskemål och strävanden.

Utöver kollekternas ändamål är det ett problem att de anvisas till organisationer som provocerar och obstruerar mot kyrkans ordning, mot domstolsväsendets beslut, mot grundlagen och mot de mänskliga rättigheterna. Kyrkostyrelsen försvarar sig med att sådana organisationer omfattar kyrkans missionsmål, men det kravet räcker inte. I många länder där mission utövas förekommer kvinnoförtryck, och kvinnoförtryck ska inte ösas på ytterligare av organisationer som motsätter sig de mänskliga rättigheterna. Finska Missionssällskapet har alltid ivrat för mänskliga rättigheter, och missionsorganisationer som inte vill göra det ska inte ges ekonomiskt stöd

från vår folkkyrka. Det bör gälla för såväl yttre mission som inremission i hemlandet.

Ett annat exempel på Kyrkostyrelsens förmyndarmentalitet är styrningen av vilken församling enskilda människor får tillhöra, då det är hemadressen som avgör saken. Alla ska fritt få välja sin församling och, som skattemyndigheternas sagt, är det ingen skillnad för dem till vilken församlingskonto kyrkoskatten överförs. Skulle valfrihet gälla skulle också utträdet ut kyrkan ha varit mindre. Alla åtgärder bör vidtas för att minska utträdesrisken, och kyrklig demokrati hör till de åtgärderna, med respekt för varje församlingsmedlems valfrihet.

Bo Holmberg

Kyrkpressen

tfn (09) 612 615 49 • redaktionen@kyrkpressen.fi

Chefredaktör och ansv. utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33, 040 153 0313
chefred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138
e-post redaktionen@kyrkpressen.fi
Bank Sampo 800012-00105840

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Utges av Fontana Media Ab

Redaktörer
(e-post namn@kyrkpressen.fi)
Rolf af Hällström,
tfn (09) 612 615 53
Christa Mickelsson,
tfn (09) 612 615 57
Johan Sandberg (Österbotten),
gsm 050 585 6460
Sofia Torvalds, tfn (09) 612 615 54
Marina Wiik, tfn (09) 612 615 52
Nina Österholm, tfn (09) 612 615 51

Webbredaktör
webred@kyrkpressen.fi

Layout
Jaagon Ab, tfn (09) 44 84 86

Tryckt hos KSF Media Ab, Vanda 2011

Annonsinfo Annonsredaktör Marianne Tanttinen, tfn (09) 612 615 50, annons@kyrkpressen.fi. Pris 2,05 €/spmm (sv 1,65 €/spmm). Radannonser 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser 1 €/spmm inkl. moms. Moms 22 % tillkommer på övriga priser. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdag och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Se mediekortet på www.kyrkpressen.fi för mera detaljer.

Annonsförsäljning (e-post namn@kyrkpressen.fi)

Tom Kytöpuuro, gsm 041 447 5725
Björn Sten, gsm 0400 012 390
Leif Westerling, gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50, fax (09) 278 4138, prenumeration@kyrkpressen.fi. Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss. Prenumerationspriser Finland & Norden 58,50 € (halvår 35 €). Utlandet 71,50 €.



Lucas Snellman och Harri Palmu söker i statistiken inför Palmus föredrag på Nordkom-konferensen i Vasa förra veckan. Konferensen samlar kyrkliga införmätörer från hela Norden vartannat år.

Kyrkan tappas terräng

Johan Sandberg

Konsekvenserna av ungdomarnas svala intresse för kyrkan är svåra att förutse. Och det är inte bara utskrivningarna som bekymrar kyrkans ledning. Även antalet äktenskap som ingår i kyrkan har minskat.

– Det betyder också att ungdomarna inte kommer att döpa sina barn, säger chefen för kyrkans forskningscentral **Harri Palmu**.

Harri Palmu presenterade ny statistik och forskningsresultat för trettio kyrkliga införmätörer och journalister från hela Norden i Vasa förra veckan. Resultaten av den undersökning om religiositet, tro och dess betydelse som omfattar 38 länder ska publiceras i sin helhet i augusti i år.

– Vår forskning visar att människor i de nordiska länderna generellt är lyckliga. Där ligger de i topp. I Norden litar vi också på folk. Vad gäller den frågan ligger Danmark, Norge och Sverige ligger i topp och

Finland kommer inte långt efter.

Enligt de siffror Harri Palmu presenterade har Finlands evangelisk-lutherska kyrka 449 församlingar, 28 000 anställda och 4,2 miljoner medlemmar.

På tio år har antalet församlingar minskat med 138 till en följd av fusioner. 78 procent av befolkningen hör till kyrkan. År 1962 var de 96 procent. Då var medelsantalet också 4,25 miljoner.

Senaste år skrev rekordmånga ut sig ur kyrkan. 83 000 skrevs ut, varav hälften under en vecka efter det teveprogram som startade utskrivningsvägen.

Reaktionen lät vänta på sig

Både Harri Palmu och forskare **Markus Moberg** vid Åbo Akademi anser att kyrkan var för långsam att reagera på debatten efter programmet.

– Kyrkan misslyckades med att förutse de potentiella negativa effekterna av programmet, säger Moberg.

Enligt Palmu ligger antalet utskrivningar för tillfället på samma nivå som i början av 2000-talet. Men han garanterar sig:

– Man vet inte vad som

händer i dag på eftermiddagen.

Också de som skriver ut sig har förändrats. På nittiotalet dominerade åldersgruppen 35 till 50 bland dem som skrev ut sig, men under de tio senaste åren har ungdomar mellan 25 och 35 varit ivrigast på att lämna kyrkan.

Tron på auktoriteter försvagats

Forskare **Kjell Herberts** säger att det är en allmän trend i Västeuropa att tron på auktoriteter försvagas.

– Den stora massan har lämnat folkrörelserna. Institutioner som gett oss vägledning och en kollektiv fostran är i kris. Det livslånga medlemskapet är passé, säger han.

Enligt Herberts handlar flykten från kyrkan mycket om nya medier. Utan internet hade vi inte haft samma medlemsflykt.

Markus Moberg vill inte ignorera de sociala mediernas betydelse. Men han överskattar dem heller inte.

– Vi vet inte ännu hur sociala medier påverkar unga personers syn på religion och kyrka, säger Moberg. Konventionella nyhetsmedier är alltjämt den huvudsakliga katalysatorn i sam-

hällsdebatten.

Enligt Moberg är tågordningen den att nyhetsmedier först tar upp en samhällsfråga. Därifrån vandrar diskussionen vidare till sociala medier. Sen tar nyhetsmedier igen upp det som sker i sociala medier.

Färre gifter sig i kyrkan

Den främsta orsaken till att människor hör till kyrkan i Finland är att de får gifta sig där. Men då åttio procent av äktenskapen ingicks i kyrkan år 2000 så ingicks endast 55 procent av dem i kyrkan ifjol.

Fyra av fem finländare hör till den lutherska kyrkan men endast sju procent är aktiva. Samtidigt visar forskningen att endast en marginell andel av finländarna är ateister. Även om de flesta beskriver sig som religiösa har den kristna trons betydelse minskat under de tio senaste åren.

– Privatreligiositeten har inte minskat, finländaren ber en eller två gånger i veckan. Få säger sig aldrig be, säger Palmu.

De flesta anser också att religiösa människor är intoleranta.

– Vår undersökning visar att det inte stämmer.

Metodistkyrkan utreder samgång

Metodistkyrkan beslöt på sin svenska årskonferens i helgen att utreda en möjlig sammanslagning mellan den finsk- och den svenskspråkiga metodistkyrkan i Finland.

– Idén föddes redan tidigare och nu fortsätter arbetsgrupper både på finskt och svenskt håll att dryfta frågan, berättar **Camilla Klockars**, pastor och en av arrangörerna för årskonferensen.

Enligt henne handlar det i första hand om att sammanföra människor, inte bara två organisationer.

– Jag är själv i princip positiv till att använda flera språk i arbetet. Nu är det viktigt att gå framåt med små steg och först lära känna varandra.

Frågan behandlas på nytt år 2014. Finlands svenska metodistkyrka har 1100 medlemmar. (NÖ)

Svenska kyrkan minskar på finskan

Det blir allt svårare för finländare bosatta i Sverige att få förrättningar eller gudstjänster arrangerade på sitt modersmål. Svenska kyrkan skär ner i det finska arbetet, bland annat i Lund avslutas två av tre finska prästtjänster, rapporterar Helsingin Sanomat. I fortsättningen kommer således en finskspråkig präst i Trelleborg att ansvara för 21 000 församlingsmedlemmar i 189 församlingar. Nedskärningarna beror enligt kanslichef **Lena Simonsson-Torstenson** i Lund på att kyrkans ekonomi försämrats.

Genom en ändring i kyrkoordningen ströks också församlingarnas specifika ansvar för minoriteterna sedan i fjol. Det bor cirka 500 000 personer med finska rötter i Sverige varav ungefär 75 procent hör till kyrkan. (NÖ)

Kurdisk familj avvisad – trots kyrkoasyl



Efter två år i Sydösterbotten avvisas en kurdisk familj på sex personer från Finland. Kyrkoasylen gav dem en månads tidsfrist på avvisningen.

Den kurdiska familj som fick kyrkoasyl i Kristinestad har avvisats.

– Vi gjorde allt vi kunde för att de skulle få stanna, men det känns verkligen som om den finska lagen är skriven så att vi inte ska behöva ta emot en enda människa här i landet, säger kaplan **Johan Eklöf** i Lappfjärd-Kristinestads församling.

Med hjälp av en advokat lämnades en ansökan in till högsta förvaltningsdomstolen om att återflytningen inte skulle verkställas. Man lyckades också ordna ett heltidsjobb åt mamman i familjen för att om möjligt klassa föräldrarna som gästarbetare istället för asylsökande.

– De när ändå inte upp till den inkomstgräns som Finland kräver av gästarbetare.

Processen för att få arbetstillstånd var också så lång att polisen inte ville vänta. Avvisningen verkställdes i början av juni.

– Jag vet att familjen har kommit fram till Turkiet och vi fortsätter att stöda och hjälpa dem på distans, säger Eklöf. Det har varit lätt att samla in pengar eftersom folk är så engagerade och har så stor medkänsla för familjen. (NÖ)

Rättelse

I KP nr 23 hade redaktionen på ett olyckligt sätt ändrat på en mening i Christian Ahlskogs text på helgsidan, så att betydelsen förändrades. Meningen skulle vara: "Därför innehåller pingstpsalmerna ofta en bön till den helige Ande om kraft i frestelser och strider." Redaktionen beklagar misstaget. (KP)

Kyrkan deltar i regeringsförhandlingarna

Johan Sandberg

Kyrkan har för första gången en sakkunnig representant i regeringsförhandlingarna.

Kyrkostyrelsens **Jukka Kesitalo** eller **Bror Träskbacka** finns på plats i Ständerhuset för att vid behov höras av parti- eller arbetsgrupperna.

Varje dag medan förhandlingarna pågår har kanslichef Jukka Kesitalo varit beredd att rycka in och svara på frågor. Då han varit förhindrad har direktor **Bror Träskbacka** vid Kyrkostyrelsens central för det svenska arbetet ersatt honom.

– Vi sitter inte med i själva förhandlingarna utan vi kallas in till parti- eller arbetsgrupperna, säger Träskbacka. Men minst lika viktigt är det att vi åter

och dricker kaffe i samma matsal som förhandlarna. Där kan vi förklara kyrkans ståndpunkt för dem.

Kyrkan vill bevaka sina intressen bland annat gällande de lagstadgade uppgifter kyrkan sköter, begravningsväsendet och folkbokföringen. Dessutom är alla kyrkobyggnader byggda före 1917 skyddade i lag. Uppgifterna kompenseras med en andel av samfundsskatten. Dessutom gör kyrkan en samhälls-

insats bland annat i familjerådgivning och specialundervisningsarbete.

– Det handlar om att de värderingar som kyrkan står för ska synas i regeringsprogrammet.

Träskbacka vill inte gå in på detaljer om vilka frågor som diskuterats mellan förhandlarna och kyrkans representanter.

– Men jag upplever att vi fått ett positivt mottagande av både riksdagsmän och övriga regeringsförhandlare.

Vårfest i moskén, julfest i kyrkan

När eleverna på Östra Grevies folkhögskola i Malmö fick sommarlov firades det med en avslutning i moskén. **Beizat Becirov**, vd för Islamic Center i Malmö, hälsade alla studenter välkomna, man sjöng *Den blomstertid nu kommer* och elever fick ta emot pris för goda studieresultat. Det rapporterar Kyrkans tidning.

Becirov har enbart fått positiva reaktioner på samarbetet från såväl kristna som muslimska studenter, och ser inget problem med att de tar del av varandras religioner.

– Människor är människor, och det finns ingen misstänksamhet mellan oss eller våra religioner. När vi läser Bibeln och Koranen tillsammans märker vi att mycket är likt dem emellan, säger han till Kyrkans tidning.

Julavslutningen firas i Västra Skrävlinge kyrka. "Festutbytet" har blivit en tradition, i år ordnades det för fjärde gången. (NÖ)

"Jag läser nog ofta tidningen från pärm till pärm"

Läsarkommentar

Vill du jobba på Kyrkpressen?

Kyrkpressen genomgår en förnyelse både innehållsligt och visuellt. I höst hoppas vi erbjuda våra 109 000 prenumeranter en ännu piggare och intressantare upplaga av Svenskfinlands största tidning.

Vi förstärker vår centralredaktion i Helsingfors med en heltidsanställd

REDIGERARE

Den vi söker är både bild- och ordglad med erfarenhet av layout och redaktionellt arbete med textredigering.

Du är genuint intresserad av kyrka och tro och har personlig förankring i kyrkligt liv. Kännedom om Borgå stift är en fördel. Du är en stilistiskt säker skribent med bred allmänbildning.

Ditt arbete kräver också god organisationsförmåga. Kunskaper i Indesign/InCopy, Photoshop och Illustrator är en förutsättning.

Anställningen kan börja 1.9.2011.

Frågor och ansökningar riktas till chefredaktör May Wikström, Mannerheimvägen 16A9, 00100 Helsingfors, tfn 040 1530313, may.wikstrom@kyrkpressen.fi.

Sista ansökningsdag 23.6.

Kyrkpressen täcker hela Svenskfinland och vi söker alerta

FRILANSREPORTRAR

Du har:

- ett gott språk, yrkesutbildning eller journalistisk erfarenhet
- ett brett nätverk i din region och vet vad som är på gång
- kunskap om kyrka och tro

Du både skriver och fotograferar och är genuint intresserad av vanliga människors ovanliga berättelser

Är du intresserad av att skriva för oss, sänd in CV och kontaktuppgifter till nina.osterholm@kyrkpressen.fi.

Kyrkpressen

Hedberg återuppstår i Övermark

Johan Sandberg

Johan Sandberg

Den evangeliska väckelserörelsens fader Fredrik Gabriel Hedberg (1811-1893) uppstår för en dag i Övermark.

Det sker i samband med Svenska Lutherska Evangeliföreningens (Slef) årsfest i månadsskiftet juni-juli.

– Han grundade inte föreningen. Men han gästade dess fester, säger Slefs verksamhetsledare **Göran Stenlund**.

Fredrik Gabriel Hedberg föddes 1811 i en by nära Brahestad. Han växte upp i ett fromt hem men hamnade i andlig nöd och började fundera på hur det ska gå för honom inför Gud. Han började studera i Åbo men efter att Åbo brann flyttade han till Helsingfors och blev präst 1831.

– Hedberg var influerad av pietismen, säger Stenlund. De prästerna ansågs farliga och spriddes ut för att inte kunna påverka kyrkan. Pietisterna störde den allmänna kyrkliga ordningen genom att ordna friluftssamlingar och samlingar i hemmen, vilket var förbjudet i lag.

Hösten 1842 kom sig Hedberg till Replot.

– Han sa själv att ärkebiskopen landsförvisade honom till Replot, säger **Ralf**



Göran Stenlund, Ralf Sandin och Övermark kyrka är redo att ta emot tusen väntade besökare till Slefs årsfest i månadsskiftet.

Sandin, kyrkoherde i Övermark.

I Replot började han skriva på sin bok *Trons lära till salighet* som är en utläggning av Efesierbrevets första kapitel.

– Det goda med pietismen är att man ville ta tron på allvar, säger Stenlund. Ibland togs den på sådant allvar att den blev tung och dyster. Man såg bara allt elände i sig själv och omkring en. Hedberg fann en glad ton som tröstade hans eget hjärta i Luthers kyrkpostilla. Det började han lyfta fram i sin egen förkunnelse.

Väckelsen spred sig och 1893 uppstod tvåspråkiga

Lutherska Evangeliföreningen i Finland.

– Jag hoppas och tror att Hedberg skulle känna förkunnelsen i Slef idag, säger Stenlund. Mycket har förändrats i yttre avseende men grundtonen, vad Gud gjort för oss i Jesus Kristus, har vi försökt vinnlägga oss om att bevara.

Väntar tusen besökare

Förutom av Hedberg gästas årsfesten av pastorerna **Gordon Alex** från Kenya och **Tom Säilä** från finska evangeliföreningen samt av Slefs Estlandssekreterare **Heikki Mutso**. På lokalplan engage-

ras närmare hundra frivilliga personer i festen. Församlingen är medarrangör. Tusen personer ryms i kyrkan och arrangörerna räknar med att kyrkan fylls på kvällarna och under veckoslutet.

Bortsett från de laestadianska sommarfesterna är Slefs årsfest tillsammans med KU:s sommarläger i Pieksämäki den andliga tillställningen i Svenskfinland som lockar mest folk.

Är det evangeliska folket lojalt?

– Så länge man får något kommer man. Det måste vara ett gott men omväxlande innehåll. Vi strävar efter att erbjuda något för alla.

Himmelska rastplatser – men sällan på svenska

Sofia Torvalds

Vägkyrkorna har öppnat sina dörrar för säsongen. I år marknadsför vägkyrkorna som himmelska rastplatser.

– Vi marknadsför en hel miljö, säger **Sirpa Seppä** på Kyrktjänst om den nya webbsidan www.taivaallinentaukopaikka.fi. Genom att skriva in kyrkans eller ortens namn – eller den rutt man tänkt välja i sommar – får man aktuell information inte bara om vägkyrkorna utan också om caféer, simstränder och andra sevärdheter på den ort som man planerar att besöka.

Vägkyrkorna är lutherska och ortodoxa kyrkor som håller öppet under sommaren. Gemensamt för vägkyrkorna är att de är belägna nära någon huvudväg och hör till de viktigaste sevärdheterna på orten.

I år öppnar 280 vägkyrkor sina dörrar för kyrk-

turister. Kyrkorna är något färre än i fjol eftersom många har stängt på grund av renovering. Många fina kyrkor i svenskbygder lyser med sin frånvaro: Jakobstads kyrka, Nykarleby kyrka, Kristinestads kyrka – inte ens Borgå domkyrka ger någon träff på webbsidan. Hur kommer det sig?

– De svenska församlingarna har inte engagerat sig så ivrigt i den här verksamheten. Kanske på grund av att Kyrktjänst är en helt finskspråkig organisation? funderar Seppä.

Andlig upplevelse

Församlingsförbundets verksamhetsledare **Kalle Sällström**, som koordinerar vägkyrkoverksamheten för Borgå stifts del, påminner om att många svenskspråkiga församlingar trots allt valt att vara med. Till exempel Pörtom, Malax, Kvevlax, Oravais, Larsmo och Karleby.

– Det kan vara bra att minnas att vägkyrkonätverket är ett sätt att locka turister till kyrkan, men det finns andra också.

Han tror att många för-

samlingar har svårt att binda sig vid vissa öppettider. De har kanske inte wc i kyrkan eller har svårt att uppfylla andra krav som ställs på en vägkyrka.

– Det viktigaste är ändå att kyrkan är öppen.

Han uppmanar församlingar att fundera på vad man kan göra för att den som besöker kyrkan ska kunna ha en andlig upplevelse.

– Kan man ha en bön som hör ihop med kyrkorummet? Finns det möjlighet till meditation, till att tänka ett ljus?



Numera marknadsför Kyrktjänst inte bara kyrkor utan en hel miljö – en rastplats för alla sinnen.

Tipsa om rastplatser

På webbsidan www.taivaallinentaukopaikka.fi finns text också på svenska, men själva sökfunktionen och all information om olika rutter finns bara på finska. Seppä hoppas ändå att turister av alla slag ska hitta till webbsidan, inte bara de som intresserar sig särskilt för kyrkor utan också människor som vill hitta den där underbara lilla pärlan till café eller rastplats.

Öppettiderna varierar något, men kyrkorna har i allmänhet öppet 10.6–20.8 klockan 11–16. Webbsidan erbjuder också en möjlighet att tipsa andra om en rastplats som är värd att besöka. På sidorna finns dessutom förslag till vägkyrkorutter, till exempel rutter med medeltida kyrkor, kyrkor med glasmålningar eller rundturer för den som tar sig fram med cykel.

Vägkyrkornas webbplats: www.taivaallinentaukopaikka.fi (karta med sökmöjligheter) eller www.taivaallinentaukopaikka.fi/svenska (svensk presentation).

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsam trädg.föret./sjuksköt. söker hus att hyra på landsbygden i K-slätt (Sjundeå, Ingå), 3-4 r + kök (60-70 m²) från den 30.7. Vänligen ring Nette tfn 046 810 3420.

Ung kvinnlig lärare önskar hyra etta eller flerrummare i Helsingfors, ring 050-3003545

Skötsam rökfri studerande söker etta i Helsingfors. Klaus Björkgren, tel: 050-557 0921, e-post: klausbjorkgren@hotmail.com

Skötsam, rökfri ingenjörstuderande från Kimitoön söker hyresbostad i Helsingfors, gärna i närheten av yrkeshögskolan Arcada fr.o.m 1.9 eller tidigare. Kontakta Eva Engblom, tel 040 3421075.

Pålitlig rökfri och arbetande magisterstuderande önskar hyra etta i centrala H:fors. Ring Johanna: 0407221311.

Har du en etta i Helsingfors i rimligt pris ca.500 e/mån att hyra ut till en pålitlig ung kvinna? Kan börja hyresavtal mellan tiden 1.7-1.9. Hör av dig! 044-2713663.

Studerande och arbetande dam önskar hyra rymlig och trevlig bostad i Åbo. Ring 050-3452588!

Skötsam, arbetande och rökfri 27-åring önskar hyra etta i Helsingfors fr.o.m. slutet av juli eller enligt överenskommelse. Ring Sandra 050-5711649.

Två studerande män i 23-års ålder önskar hyra förmånlig 3 rum & kök i Vasa centrum fr.o.m. 1.8.2011. Kontakt per e-mail eller telefon. jonas.furu@novia.fi, 044-2840417.

Skötsam, arbetande, rökfri 29-årig flicka önskar hyra etta eller tvåa i Helsingfors. Minimi 25m². Max 650e/mån. Maria 050-5849746.

Studerande vid soc&kom önskar hyra en etta i centrala Helsingfors fr.o.m. 1.8. Skötsam och rökfri. Kontakta Elin 044-3088704.

Par från Stockholm söker lägenhet i Helsingfors 13.08.11-13.11.11. Jag, Kajsa, ska arbeta på Marimekko och Johannes är möbelsnickare. Skötsamma, icke-rökare, väntar barn i januari! Allt av intresse. Kajsa +46 705316309.

Skötsam rökfri lärarstuderande söker 1:a i centrum av Vasa. Ring Maria 040 7741130.

Sportig, rökfri, 20 -årig fysioterapeut studerande söker hyreslägenhet (1-2 rum) i området Tölö-Bergvall. Hyran önskas vara högst 700 E/mån. Vänligen kontakta Anna, 040-8450434.

Skötsam och rökfri sjuksköterska söker lägenhet i centrala Helsingfors. Kontakta gärna Heidi på 040-4654120.

Far och dotter söker 1:a eller 2:a i Helsingfors centrum till skolstarten. Wingren 050-527 4057.

Kändes senaste vinter lång och tung? Saknar Du eller Dina anhöriga trygghet och omsorg? Börjar vardagen kännas ensam?

Pensionärshemmet Hagaro

som upprätthålls av Fruntimmersföreningen i Helsingfors r.f. är ett hem för äldre damer och herrar. Hemmet som ligger i Norra Haga erbjuder ett högklassigt trivsamt och tryggt boende för Dig som funderat på en boendeform där man inte behöver bekymra sig för matlagning, städning och tvätt. Hemmet erbjuder omsorg dygnet runt samt olika fritidsaktiviteter.

Ta kontakt med förestandare Christine Westerholm eller bitr.förestandare Gunborg Lundqvist, t. 09-473680 eller hagaro@hagaro.net .Bekanta er med vår hemsida www.hagaro.net



Bergvärme?

Fråga oss om pris på borrning av energihål och vattenbrunnar ... då vet du att du gjort en bra affär.



044-525 9143 info@drilltec.fi www.drilltec.fi

Köp din hälsokost på internet
www.luontaiskulma.net
 Hangö Hälsokosthörn Kb
 Skvärgatan 5, Tel. 019-248 4007

KUSTMÄKLAREN
 VASA (06) 312 7711
 NAGU 040 518 4570
 KIMITO (02) 420 6660
 HANGÖ (019) 265 2460
 EKENÄS (019) 265 2360
 KARIS (019) 265 2260
 www.rfc.fi
 opkk.fi
 OP-Fastighetscentralen

Var dag är en sällsam gåva - en skimrande möjlighet

Ta gärna kontakt om du vill ge en gåva för det kristna arbetet på svenska i Finland. Församlingsförbundet rf. Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, tfn. 09-6126 1540, e-post kontakt@församlingsforbundet.fi, konto 405525-2219.



www.nordicsale.fi
 KAKEL Vita 25 x 40 blanka och matta 9€ /m²
 Elina Grey 10 x 10 9€ /m²
 1500 st FÖNSTER I LAGER -50%
 Ett parti Nya Hisense LUFTVÄRME-PUMP 399€
 HALL-ELEMENT 100-230 mm Priser från 22€ /m² moms 0%

Lärkkulla ett utmärkt val för kurs- och konferensverksamhet

Välj Lärkkulla då du vill arrangera kurs, konferens eller bara behöver inkvartering. Lärkkulla är också lämpligt vid ordnandet av skriftskolor och lägerskolor. Du får god husmanskost, personlig och mångsidig service nära naturen i en fridfull och lugn miljö. Vi har även bastumöjligheter, ett brasrum samt en utegrillplats.

Lärkkulla stiftelsen tar fortsättningsvis emot donationer och testamenten. Kontakta direktor Greger Englund tfn 044 3006 025.



Mera information om våra kurser och vår övriga verksamhet hittar du på www.larkkulla.net Tfn (019) 2757 200, info@larkkulla.net

Dans som redskap i processer (1 sp)

Tid och plats: 9-11.9.2011, Lärkkulla

Andligt liv på webben

Tid och plats: 11-12.10.2011, Lärkkulla

Mikaeliretreat

Tema: "Ängeln vid dörren"
 Tid och plats: 30.9-2.10.2011, Retreatgården Snoan

Bed & Breakfast

Trivsamt boendeanternativ i en vacker miljö. Välkommen! Vi tar hand om dig!

Välkommen 30.6-3.7.2011 till Övermark och

Evangeliföreningens
årsfest!



- Festens motto är GLÄD ER I HERREN! Festplats är Övermarks kyrka, församlingshem och skola samt lägerområdet Fridskär.
- Arrangörer är Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland rf (SLEF), Övermarks församling och Evangeliska folkhögskolan i Österbotten.
- Förmånliga måltidspriser, t.ex. familje-dagsbiljett för all mat under hela lördagen för hela familjen endast 43 euro!
- Parallellprogram för barn och tonåringar! Nattcafé och Nightpraise.
- Se hela programmet för årsfesten på SLEF:s webbplats www.slef.fi.

Några axplock ur programmet:

TORSDAG 30 JUNI

19.00 Årsfestens inledning, Ralf Sandin, Tom Bergman, musik av Kristian Sjöbacka och Familjekören.

20.45 Nattvardsmässa, Kristian Norrback, sång av Susanna Åbacka.

FREDAG 1 JULI

10.30 Samling kring Ordet, Heikki Mutso, Mona Wallin, Gordon Alex (Kenya), sång av Emilia Enlund.

12.30 Bibelstudium, Tom Säilä, sång av Lina Forsblom.

14.30 Böhusrunda med buss till Bodbacka, Frönäs, Taklax, Töjby och Norrnäs.

19.00 Missionskväll, missionsvälsignelse, Anders Gustav Stjernberg, Ingrid Jern, Gordon Alex (Kenya), Tom Säilä, Solveig Mikkonen, musik av Soli Deo, Erica Back, MIRAmen, Kenya-touch och Feststrångbandet.

LÖRDAG 2 JULI

9.45 Vet du vad det betyder? Några intressanta bibeluttryck förklaras: Nådastol / Profet / Frälsningsvisshet / INRI / Välsignelse.

11.00 Knattegudstjänst, Ralf Sandin och Lillemor Enlund.

11.30 Utfärder bl.a. till Pörtom kyrktorp.

13.00 Bibelstudium, Bengt Djupsjöbacka, sång av Forna Ungdomskören.

14.45 Valbara sextio minuter, parallellprogram: 1. Vem var Fredrik Gabriel Hedberg? 2. Vad hörs och syns på missionsfronten? 3. Hur ska vi försvara den kristna tron idag?

16.15 Minns du sången? Sångstund för alla åldrar, Niklas Lindvik med gäster.

19.00 Festkväll (ett sammandrag sänds i Radio Vega söndag 10.7 kl 13), Torsten Sandell, Gordon Alex (Kenya), Alf Wallin, Rut Åbacka, sång av Årsfestens barnkör, Ungdomskören Evangelicum, Laudatekören och Feststrångbandet.

22.15 Nightpraise för ungdomar, David Forsblom, Gordon Alex (Kenya), sång av Kajsa Kronlund.

SÖNDAG 3 JULI

10.00 Högmässa, Ralf Sandin, Leif Erikson, sång av Övermarks kyrkokör.

14.00 Sångfest, Ingvar Dahlbacka, Göran Stenlund, sång av Ungdomskören Evangelicum, Årsfestens barnkör och "7 dygn i Jerusalem"-körerna.

CHILL I KYRKAN

Beroende av att skapa

Johanna af Hällström

Toner, texter och tyger - för Sofie Björkgren-Näse är skapande och återvändning en livsstil.

Sofie Björkgren-Näse minns att hon redan som barn pysslade ihop egna böcker. Tillsammans med grannflickorna gick hon runt i grannskapet och sålde lotter där vinsterna var julpynt som de själva hade pysslat ihop.

Intresset för handarbete vaknade under studietiden.

- Jag hade en rumskompis som stickade mycket och jag blev också inspirerad. Sedan har jag utvecklat ett begär för att sy saker av återvunna tyger i fina färger.

I dag återbrukar Sofie Björkgren-Näse främst loppisfynd och gör nytt av gammalt. Utöver de handarbeten hon gör illustrerar hon och konstruerar knep och knäp. Hon skriver också lätttexter och komponerar musik.

- Jag har utvecklat min kreativitet åt olika håll och är numera beroende av att skapa. Jag mår dåligt om jag inte har tid eller möjlighet att uttrycka min kreativitet. Det kan vara riktigt



Sofie Björkgren-Näse blir rastlös om hon inte får uttrycka sig kreativt. Också som ungdomsarbetsledare försöker hon hitta kreativa, alternativa undervisningsmetoder.

jobbigt.

Tillsammans med trummisen Tuukka Aitoaho har Björkgren-Näse nyss avslutat ett annorlunda musikprojekt.

- Vi har gjort electropoplåtar. Vi har frångått våra trygga platser bakom trumset och akustisk gitarr och skapat musik digitalt.

Då man helt och hållet går över till digital musik är den största utmaningen att arbeta med dator, synth och olika sounds.

- Ack så kreativt, och resultatet blev fantastiskt bra!

Vintage för webben

Välgjorda vackra kläder med historia är något Björkgren-Näse länge har

fascinerats av. Vad är bättre än att återvinna något nytt ur ett gammalt klädesplagg av fint tyg? Det intresset tillsammans med många klädesplagg som hon samlat på sig under åren, men inte själv använt, ledde slutligen till en webbshop.

- Jag bestämde mig för att öppna webbshop så att de som tycker om stilen, vintage och retrokläder, men inte tycker om eller har tid att gå på loppis själva, kan hitta kläder åt sig.

Att ha en nätbutik kräver mycket tid. Kläderna måste tas om hand, tvättas och repareras för att sedan mätas och granskas före de läggs ut på nätet. Dessutom ska varje klädesplagg fotograferas och få en beskrivning

av hurdan stils plagg och tyg det är frågan om.

Men arbetet är inte slut efter det. Då kläderna väl finns ute på nätet ska frågor från eventuella köpare besvaras, och slutligen ska plagget sändas iväg till sin nya ägare.

- Att ha en nätbutik är inte så invecklat som jag förställt mig, men det kräver tid och tanke.

Alternativ skriba

Till vardags arbetar Sofie Björkgren-Näse som ungdomsarbetsledare i Vasa svenska församling. Mycket av tiden går åt till skriftskola och hjälpledarutbildning men också musik, körverksamhet, morgonsamlingar och gudstjänster hör till de vanliga arbetsuppgifterna. För tillfället förbereder hon sig på att leva lägerliv och arbeta med konfirmander under två skriftskolläger under sommaren.

- Att jobba på skriftskolläger är också ett kreativt jobb. Det gäller att hitta alternativa undervisningsätt så att det inte bara blir katederundervisning.

För övrigt ser hon inte på sin anställning som församlingsarbetare och ungdomsarbetsledare som ett arbete, utan mera som en livsstil.

- Människan är skapad till att vara kreativ på ett eller annat sätt.





Heidi Hendersson

Billigt, miljövänligt och hemmagjort

Lotion och balsam från köket

Heidi Hendersson

"Gör det själv!" Så lyder Marthaförbundets ekologirådgivare Tessa Turtonens råd till alla som vill ha hälsosamma och billiga skönhetsprodukter.

Parabener, tensider, konserveringsmedel, emulgeringsmedel, syntetiska dofter och färgämnen... Det är mycket man ska undvika när man vill köpa miljövänliga skönhets- och hudvårdsprodukter som är bra för kroppen. Marthaförbundets ekologirådgivare Tessa Turtonen tycker inte att man ska stirra sig blind på innehållsförteckningar, utan börja tillverka sina

egna produkter. Hon säger att man i princip kan göra alla smink- och hudvårdsprodukter själv, beroende på hur mycket tid och energi man är villig att lägga ner på det.

– Det beror på hur avancerade grejer man vill göra. Till exempel färgkosmetik och hårbalsam kan vara lite svårare att tillverka. Men det finns mycket som är lätt att fixa. Man kan till exem-

Tessa Turtonen tycker att man lätt kan göra sina egna skönhetsprodukter av naturliga ingredienser såsom ringblommor.

pel blanda olja och socker och få en jättebra peeling.

Hon framhåller att det är både miljövänligare och billigare att tillverka eget än att köpa från affären.

– Även om man måste specialbeställa ingredienser till mer avancerade produkter så blir det billigare i längden. Speciellt om man tillverkar större mängder.

Turtonen tycker också att vi ofta krånglar till det för oss själva genom att köpa färdigproducerat.

– Varför köpa en lotion som är full med konserverings- och emulgeringsmedel när man kan använda helt vanlig olja?

Oljor och örter

Många köper skönhets- och hudvårdsprodukter för att de doftar gott, men det går lika bra att göra väldoftande schampon, lotioner eller balsam helt själv.

– Man kan använda eteriska oljor, som är helt naturliga. Men det är viktigt att tänka på att man inte ska köpa till exempel citronolja ifall man är allergisk mot citron, eftersom de eteriska oljorna är gjorda av äkta vara.

Tessa tillverkar själv sina skönhetsprodukter och håller också kurser för andra intresserade. Hennes egen hemmagjorda favoritprodukt är badsalt.

– Det är en jättebra present. Det finns så mycket fina salter man kan använda och man kan blanda i olika örter och eteriska oljor. Det är en fin tanke bakom att ge någon ett badsalt. Det uppmuntrar till att ta hand om sig själv och att ta det lugnt.

PROVA PÅ:

Här är Tessas recept på badsalt och några andra enkla produkter du själv kan tillverka:

Enkelt badsalt (grundrecept)

1/3 dl epsomsalt (kallas även magnesiumsulfat, kan uteslutas om man vill)
1/3 dl grovt salt
1/3 dl soda

För ett bad (150 l) är ca 1 dl badsalt lagom. För fotbad 1 msk. Du kan också tillsätta både doft och färg i badsaltet om du vill.

Tessas favoritskrubb

– Det här är min favoritskrubb eftersom de flesta av ingredienserna är inhemska. Basen till skrubb består av matolja och socker, men här har jag valt några ingredienser till på grund av deras goda egenskaper och för att de är sådana som ofta finns hemma.

Havre och honung är mjukgörande och oljan är återfettande. Citronen tar bort lukt och färg från händerna.

1/2 dl socker
1/2 dl havregryn
1 msk honung
1/4 dl rypsolja
1 msk citronsaft

Olja för torr hud
10 ml jojobaolja
20 ml solrosolja
1 ml E-vitamin
2-4 droppar eterisk olja
Blanda väl. Förvaras mörkt och svalt.

Hårspray

2 dl vatten
en tépåse eller 1 msk té i lösvikt (i din favoritdoft)
2 msk ekosocker (eller t.ex. rörsocker)
2 tsk (eko)äppelvinäger
1 tsk havsalt
5-10 droppar valfri doft av 100 % eterisk olja (inte nödvändigt)

1. Koka upp vatten med vattenkokaren och mät upp 2 dl i en tom glasburk eller i en mugg. Lägg i tépåsen (eller té) och låt dra ca 10 minuter. (Sila om du använt té i lösvikt.)
2. Rör ner sockret och havssaltet och se till att det smälter. Tillsätt vinäger och låt svalna.
3. Då blandningen svalnat (går snabbare med hjälp av kallt vattenbad) kan du tillsätta doft och hälla över i en sprutkanna eller sprayflaska.

Mer kan du hitta i "Tjejer och kemikalier"-broschyren som UngMartha har gett ut.

Gör det själv!

En brist i den finländska kulturen är vår motvilja att be om hjälp. Allt ska göras själv i så stor utsträckning som möjligt, och går det inte så försöker man ändå själv på nytt. Till vilken nytta?

Alltför ofta ser man människor använda sig av det så kallade "martyrbeteendet", också jag själv har märkt att jag tar till det ibland. Man försöker göra något trots att man inte klarar av det och låter hela omvärlden veta om hur jobbigt det är genom högljudna suckar och klagomål. Man vägrar använda ett litet ord på

fem bokstäver, hellre väntar man på att någon självmant ska komma och räcka fram en hand.

Att be om hjälp är inte en svaghet utan något att uppmuntra. Det kan handla om små saker, som att få hjälp med läxan eller nå upp till en hylla, men också större, riktigt tunga saker som påverkar hälsan. Tunga saker ska man inte behöva handskas med ensam bara för att man tänker "jag klarar mig, jag kan göra det här själv!". Det är inte så som saker ska skötas.

Är ett "jag klarar mig själv"-beteendet något vi har övat in? Något som går vidare från generation till generation och både sitter i våra gener och i vår

uppväxt? Visst generaliserar jag en hel del då jag påstår det, men jag tror att många kan känna igen sig i det här. Ett sådant sätt att tänka finns runt omkring oss hela tiden. Man vill inte ge upp, vill inte visa sig svag. Hos vissa kan det finnas en lika stor motvilja mot denna "svaghet" som det för andra ligger i att tala med främlingar på bussen. Är vi finländare ett nästan ohyggligt slutet folk, helt enkelt? Eller ligger bakgrunden till det här någon annanstans? Skulle det här egentligen vara en lätt sak att lösa?

Alla människor har olika talanger som bör utnyttjas på bästa möjliga sätt. "En del är långa, andra korta", någon är bra på att sy eller rita, en annan har musika-

liska talanger, är bra på att förklara eller kanske en riktigt bra vän. Alla dessa saker gör att vi borde lära oss låta bli att leka "martyrer" och be om hjälp då vi behöver det. Dina vänner hjälper dig säkert hellre att fatta vad provet handlar om ifall du ber om hjälp än om du sitter och suckande bläddrar i boken och muttrar om hur onödigt ämnet är. Det skulle inte kräva mycket av dig, eller mig, men verkar vara en sak som är väldigt svår.

Susanna Nygård





Iran - ett land mätt på religion utan tro

May Wikström

Sedan den islamska revolutionen har Iran varit ett stängt land för andra religioner. Ateism är förbjuden. Bakom gallret växer en desillusionerad hållning mot all religion - men också en hårt ansatt kristen kyrka.

Jag ser Tat Stewart redan på flygplatsen. En sliten väska hänger över axeln, businessklädsel hör inte till hans stil. Han släntrar vant genom passkontroller och ut till taxin på väg till en kristen konferens. Det här är hans vardag och världen hans arbetsplats. Stewart växte upp i en presbyteriansk missionärsfamilj i Iran - flyttade därifrån som sjuntonåring, återvände som vuxen och pastor och slängdes ut igen efter

ett år anklagad för att vara spion. Han talar flytande farsi och beskriver sig som bikulturell, amerikan och iranier.

Tat Stewart bor i Colorado, men leder och stöder protestantiska iranier över hela världen.

Tat Stewart har två hemländer. Han växte upp i Iran, som han lämnade först som sjuntonåring. Tillbaka dit kan han bara komma virtuellt.



”

Jag kommer att krossa era hjärtan på två dagar om ni sätter er tillit till mig.

May Wikström



Teologen Fatehi Mehrdad svarar på grundläggande frågor om kristen tro i ett iranskt kristet tv-program. Här är han tillsammans med studiovärden Nikoo.

Lite senare landar en annan exiliranier på samma flygfält: dr **Fatehi Mehrdad**. Också han är teolog och jobbar för de kristna i Iran, men utanför landets gränser.

Varken Mehrdad eller Stewart är välkomna i Iran längre. Och eftersom deras ansikten syns på satellit-TV varje vecka är deras säkerhet där inte heller tryggad.

Religion och åter religion

Men hur mycket religion tål Iran? Är landet inte redan ett religiöst slagfält?

Jag nämner titeln på finlandssvenska **Henri Forss** reportagebok om Iran för ett drygt år sen: "De säger att de känner Gud men de ljuger." Tat Stewart nickar

instämmande, titeln träffar huvudet mitt på spiken.

– Vi vill inte tala med iranier om religion. Religionerna är människopåfund. Hela sitt liv har iranier varit omgivna av religion. Men det de har hört har ofta stått i strid med det de har sett.

Det som enligt Tat Stewart däremot väcker intresse är när människors liv uppenbart förändras och tron omsätts i handling.

Paradoxalt nog menar han att iranier har en kulturell förkärlek för karrismatiska personer. Det, i kombination med utsvulthen efter en högre materiell standard, gör att de lätt faller för lyskraftiga tv-predikanter. Sådana finns det gott om i Tat Stewarts hemland och de kommer

via satellitskyarna in i iranska hem.

– De är av den typen som lovar tittarna att de blir helade bara de sätter handen på bildskärmen där predikanten syns, säger han bekymrat.

Han menar att risken för villolärer bland de kristna iranier är stor, inte minst på grund av att de underjordiska kristna är så få och ledarna ofta unga och utbildade. I huskyrkorna ser man på satellit-tv och utan grundutbildning går allt hem på samma villkor.

Grundläggande undervisning viktig

– Jag har sammanställt en serie nätpublikationer som heter *Slå vakt om sanningen*. De är enkla, ingenting på hög teologisk nivå, och riktar sig till pastorer och ledare. En av dem behandlar till exempel framgångsteologin. Jag försöker att inte fördöma men varnar för dess följder, säger Stewart.

På samma webbplats har Tat Stewart lagt upp trosbekännelserna, artiklar och böcker på farsi. Lilla katekesen finns också med.

– Iranernas svaghet för starka ledare gör att de ofta hänger upp sin tro på ledarens person. De ger ledaren hela sin kärlek och det bäd- dar för hjärtesorg. När jag talar till iranier på konferenser brukar jag säga: Jag kommer att göra er besvikna och krossa era hjärtan på två dagar om ni sätter er tillit till mig.

Jublet blev besvikelse

Irans närhistoria är tumultartad. År 1979 störtades shahen och kungadömet ersattes med en islamsk stat. Det gjorde livsrummet trängre för de religiösa minoriteterna, kristna och baha'ier. Året därpå invaderade **Saddam Hussein** Iran eftersom han tvivlade på den nya regimens stabilitet. Kriget som följde varade i åtta år. Under decenniernas lopp har iranier blivit alltmer desillusionerade. Ytterligare ett politiskt nederlag var presidentvalet år 2009, där de unga tog till gatorna efter ett kraftigt ifrågasatt resultat.

Den arabiska våren väcker känslor hos iranier. Men de är blandade, liksom också hos Fatehi Mehrdad.

– Jag ser på de unga och känner igen mig. Samma sak kände jag år 1979. Vi hade sluppit en diktator och vi jublade och dansade på gatorna. Då var det ännu inte en islamsk revolution, säger han.

Han var bara 18 år då och hade gått ut gymnasiet. Sedan gick allt – i många ungas ögon – fel. Och det har upprepats gång på gång: politiska ledare sviker, religiösa likaså.

– Iranier känner sig lurade. Alla familjer har mist någon medlem i någon våldsamt.

Besvikelsen växer av det faktum att de unga får slåss om det mesta. Bara var tionde får en studieplats och när de blir klara är det lika tunnsatt med arbetsplat-

ser. Som en följd är drogmissbruket utbredd. Det är lätt att få tag på narkotika i Iran. Många unga tillbringar största delen av sin tid med att driva på gatan.

Ledde huskyrka

Fatehi Mehrdad växte upp i en ateistisk familj – så beskriver han det.

– Jag uppfattar att iranernas förhållande till islam är annorlunda än arabernas. För araberna hör kultur och religion intimt ihop. För många iranier är islam "bara" en religion, och en som de i hjärtat redan har lämnat. Men de flesta iranier har en djup grundtro, även om ateismen växer.

Som tioåring blev han kristen, långt före revolutionen. Senare ledde han en huskyrka i sitt hem. Så småningom flydde han i likhet med många andra.

Fatehi Mehrdad har lett ett internationellt team i arbetet med en ny översättning av Bibeln till farsi. Nya testamentet kom 2003 och Gamla testamentet väntas vara klart 2012. Nu ingår han tillsammans med Tat Stewart i ett nätverk som försöker bygga upp undervisning för kristna ledare i Iran. Det måste ske utanför landets gränser, men medierna ger möjligheter.

Det finns ingen teologisk utbildning i Iran, bara sporadiska kortkurser.

Gemensamma krafter över gränserna

Målet med institutet är ett BA-program (bachelorsexamen) med undervisningsfilmer och material på internet och möjligen också via satellit-tv. Fatehi Mehrdad undervisar redan nu liksom Tat Stewart på den kristna farsiskanalen SAT-7 Pars.

– Vi vill sammanföra teologiska resurser från olika håll. Pars teologiska institut är inte knutet till något särskilt samfund. De som bidrar har antingen stor teologisk expertis eller är viktiga profiler bland de iranska kristna, berättar Mehrdad.

Sådana är till exempel släktingarna till armenierna **Haik Hovsepian**. Han lyckades år 1994 få tillstånd frivigningen av en 60-årig dödsdömd konvertit efter en omfattande internationell kampanj. Ett år efteråt mördades både Hovsepian och den frivivne. Martyrskapet väckte ett ramaskri bland kristna iranier över hela världen och förde dem ännu närmare varandra.

Satellit-sändningarna är svårhanterliga för regimen. Egentligen är satellit-tv förbjudet i Iran men

alla har det ändå. Stränga internationella konventioner gör det väldigt svårt att störa sändningar via satellit utan att landet stöter sig rejält med världssamfundet. Alltså kommer allt in i vardagsrummen, på gott och ont. För några månader sedan gick Ayatolla **Khamenei** hårt ut mot satellit-TV och program för kristna husgrupper som utpekades som en "allvarlig fiende".

– Hans kritik gör att vilka kriminella handlingar som helst mot kristna kan tolkas som rättfärdiga, säger Tat Stewart.

Mer om Iran:

- De säger att de känner Gud men de ljuger. Reportage från Iran av Henri Forss. Söderströms 2010.
- Huuto Iranista (A Cry From Iran), Dokumentär om pastor Haik Hovsepian, martyr 1994. Producerad av sonen Joseph Hovsepian. Finns på finska hos Sanansaattajat.
- sat7.org/sat7_pars
- På farsi: Talimministries.com Farsinet.com



Stöd Åbo Akademi 2009–2010

Åbo Akademi – en hjärtesak

Den framgångsrika insamlingen till Åbo Akademi grundkapital är inne på slutrakan. Ännu hinner du delta och stöda svenskspråkig forskning och universitetsutbildning.

Varje bidrag oavsett storlek är viktigt och tas emot med tacksamhet!

John Vikström
ärkebiskop emeritus

Donationer mellan 850 och 250 000 euro berättigar till skatteavdrag.
Kontaktperson: **Lotta Silfverberg**, tfn: (02) 215 4179, lotta.silfverberg@abo.fi
Närmare information på www.abo.fi/medelinsamling
Konton: Aktia 405500-1467922, Andelsbanken 571004-2274961, Nordea 174430-1175, Sampo 831997-10000464, Ålandsbanken 660100-1073683.

Insamlingen pågår till 30.6.2011!





På grund av tidpunkten, och kanske värmen, föll en del sångare bort. Birgitta Forsman vill gärna ordna en separat barnstämma om tre år, och då helst redan i maj.

Stiftets barnkörsstämma en del av finlandssvenska sångfesten

En droppe i ett stormigt musikhav

Text & foto: Mao Lindholm

- Nyckeln i det här sammanhanget är att barnen kan sångerna utantill och att de har kontakt med dirigenten.

Så säger Birgitta Forsman som hade en central roll när stiftets barnkörsstämma på veckoslutet samlades i Åbo i samband med den stora finlandssvenska sångfesten Ta i Ton. Barnens deltagande kulminerade i söndagens familjemässa i Mikaelsskyrkan. Nattvardsmässan *Barn i Guds tid* har översatts till svenska från norskan.



Sofia Gregg och Alexander Joonas, som sjunger i SOLAkören från Åbo, framförde en vitsig version av Bagaren i Bullen.

- Vissa partier är lite jobbigare för barnen att sjunga. Under övningarna måste man tajma det krävande med roligare saker. Min barnkör brukar dansa till Gloria.

Gud och djur

Matias, Katarina, Ronnie, Jenni och Nea från ÅSFs barnkör väntade med viss spänning på att mässan skulle börja, men förklara

rade med en mun varför de sjunger i församlingens barnkör:

- Det är roligt att sjunga. Vi sjunger både korta och långa sånger. Och nästan alltid om Gud. Nej, förres-

ten, också om djur - lilla nyckelpigan till exempel.

Matias pappa Patrik Gustafsson säger att han själv inte är aktiv i kyrkan, men ...

- Det är trevligt att Matias håller på med något kyrkligt. Fast mässan är kanske lite tung för barnen.

Att så sångfrön

Att sammanföra barnkörsstämman med den stora sångfesten har sina positiva sidor. Bland annat ser barnen, och föräldrarna, att de är en del av en större helhet. Men 150 barn är ba-

ra en droppe i ett musikhav som bestod av mer än 3000 sångare och musikanter.

- Nästa gång tror jag vi arrangerar en egen kyrklig barnkörsstämma. Den förra var i Kronoby för tre år sedan.

Birgitta Forsman tror att barn som varit med en tid i körsammanhang får minnen för livet. Församlinghem och kyrkobyggnader blir bekanta platser.

- Man har fått ett frö i barnen och förhoppningsvis får de en positiv kontakt med kyrkan på det här sättet.

s/y DAPHNE
seglingar i östra Medelhavet

Utställningen visar sjökort, fotografier tagna av Göran Schildt och olika föremål som har anknytning till livet ombord på Daphne.

I Villa Schildts nya utställningsrum visas en samling ikoner målade av Alexander Wikström.

15.6-4.9.2011, stängt 24-27.6.
Ti-sö kl. 11-17

VILLA SCHILDT
www.villaschildt.fi

Adress och kontaktuppgifter:
VILLA SCHILDT, Östra strandgatan 7, Ekenäs
Tfn (019) 241 1752, Mobil 040 126 2862
info@villaschildt.fi

ORAVAIS TEATER
uppför pjäsen
För några stockars skull
Av Fredrik Lång, Regi: Annika Åman
PREMIÄR, onsdag 6.7. kl 19:00

Med följande reprisföreställningar:

Fredag 8.7.	Söndag 10.7.	Onsdag 13.7.	Torsdag 14.7.
Fredag 15.7.	Söndag 17.7.	Onsdag 20.7.	Torsdag 21.7.
Fredag 22.7.	Söndag 24.7.	Onsdag 27.7.	Torsdag 28.7.
Fredag 29.7.	Söndag 31.7.		

Alla föreställningar kl 19:00 (med förbehåll för ändringar)
Biljettbokning (fr. 1.6.) ti-sö kl 12-17, Tel. 041-448 2639, eller
www.oravaisteater.fi
Biljettpris: 18€/vuxna, 9€/barn u.12 år, 15€/grupper 20 pers.
Pausservering ingår i biljettpriset.
Arrangör: Oravais Teater / Oravais Hembildningsförening r.f.

PEDERSÖRE TEATER 2011

presenterar
KALABALIKEN I KNOHULT
En hejdlös fars i bästa Åsa-Nisse anda!

Av Thomas Krantz. Musik Steven Långs. Regi Kristian Snellman.
Pjäsen spelas på Åliden i Purmo.

URPREMIÄR 1.7.2011 kl. 19.00

FÖLJANDE FÖRESTÄLLNINGAR:
ti 5.7, to 7.7, fr 8.7, sö 10.7, ti 12.7, on 13.7, fr 15.7, sö 17.7, ti 19.7, on 20.7, to 21.7 och fr 22.7. Bokningar fr.o.m. 6.6 på nätet eller 050 413 1740.

www.pedersoreteater.fi Välkommen!

Kulturnytt

Pilgrimsfärd mot homofobi



Den brittiska författaren och journalisten **Symon Hill** planerar att göra en ca 255 kilometer lång pilgrimsvandring som botgörelse för sin tidigare homofobi, rapporterar PinkPaper.com. Han startade sin pilgrimsfärd i Birmingham i går och planerar att vara framme i London den 1 juli, så att han hinner vara med om Prideparaden följande dag.

Elva kristna organisationer sponsrar Hills pilgrimsvandring. Han har också fått stöd av den förra Oxfordsbiskopen **Richard Harries**.

Hill är överväldigad över stödet, men påminner om att han inte är ensam om att tänka som han gör.

– Många kristna erkänner att homofobi är synd och att kyrkan behöver göra bot för den synden. (ST)

Modernt gospelverk har premiär i Esbo

I kväll klingar modern gospel i domkyrkan i Esbo. Då får nämligen gospelverket *Every time I feel the Spirit* sitt uruppförande under Orgelnatt och Aria-festivalens kvällskonsert. Verket har tillägnats jazzsångerskan **Reija Lang**, som beskriver det som en modern, europeisk jazzversion av gospelklassiker. *Every time I feel the Spirit* bygger på gamla, kända spirituals som *Nobody knows the trouble I've seen* och *Sometimes I feel like a motherless child*. Det är den tyska tonsättaren **Uwe Steinmetz** som gjort arrangemanget – han deltar dessutom själv i konserten med sin altsaxofon.

Gospelverket uppförs av Reija Lang, som är solist, Opera Big Band, violinist **Mikko-Ville Loulajan-Mikkola** och kapellmästare **Jukka Linkola**. (ST)

Kända danskar läser Bibeln



Skådespelerskan **Ellen Hillingsø** är en av de kända danskar som säger att de läser Bibeln.

Det danska bibelsällskapet har sammanställt kommentarer av kända landsmän som uppmanar danskarna att läsa Bibeln. Bland annat politiker, konstnärer och författare berättar varför de läser Bibeln och vad det ger dem.

En av dem som uttalar sig är den före detta försvarschefen **Jesper Helsø**.

– Bibeln är bakgrundsmusiken till hela mitt liv, säger han.

Den berömda danska skådespelerskan **Ellen Hillingsø** säger att kunskap om Bibeln är en förutsättning för att förstå både kulturen och oss själva.

– Ju äldre jag blir, desto viktigare blir Bibeln för mig. Den ger svar på våra frågor som har med livet att göra: vi föds, vi åldras och vi dör. (CM)

– Katekumenatet finns till för den som är nyfiken på kristen tro. Diskussionen startar i deltagarnas egna frågor, förklarar **Maria Sten** som är branschsekreterare för vuxenarbete och kultur vid Kyrkans central för det svenska arbetet.

Katekumenatet är öppet för vem som helst som vill samtala om livsfrågor, veta vad vår kyrka lär och vad det står i Bibeln – eller för den som vill fräscha upp sina kunskaper. Gruppen träffas under ett år. Deltagarna lever med i kyrkoåret, deltar i församlingens gudstjänster och blir inlemmade i församlingens verksamhet.

Vi frågar

Vad är katekumenatundervisning?

Hur skiljer sig katekumenatundervisningen från de alphakurser som ordnas i en del församlingar?

– Det finns en starkare koppling till församlingen, säger Sten.

– Dessutom är det friare. Alphakurserna har ett bestämt material som ska gås igenom, katekumenatet bygger på att man samtalar om deltagarnas egna frågor och knyter dem till kyrkans undervisning.

Maria Sten poängterar

att katekumenatet är en vandring, inte en utbildning. Efter ett år i katekumenatgruppen kan man aktivera sig i församlingens verksamhet till exempel som deltagare eller textläsare i gudstjänsten – eller som medvandrare i en ny katekumenatgrupp.

Modellen går tillbaka till urkyrkan. Katekumenatet har levt vidare i den katolska kyrkan, upplevt en renässans under senare hälften av 1900-talet och sedan hämtats till Anglikanska kyrkan och Svenska kyrkan och vidare till Finland. I Borgå stift finns för tillfället katekumenatgrupper i tre församlingar: Esbo, Vasa och Sundvårdö på Åland. (ST)

Utvald till familj

En ung man har visat mig en ny dimension av familjens betydelse. Vi träffade honom första gången då han kom hem till oss på lunch en lördag i januari. Innan han gick hade han utsett oss till sin familj.

Nästa gång vi träffade honom berättade han att han haft kontakt med sin mamma. Han hade berättat för henne att han har en familj i Jakobstad nu.

– Mamma var glad över det. Men hon frågade om jag kommer att glömma henne. Jag försäkrade henne att jag inte kommer att göra det, berättade han.

Hans egen familj är utspridd i två länder. Hustrun är i hemlandet med den yngsta sonen som han inte träffat. Mamman är i grannlandet med de två äldsta sönerna. Pappan blev skjuten efter en räkka händelser som förde honom till Jakobstad.

Nu säger han sig vara *happy*, alltså lycklig. Men ändå inte. Det är ju givet. Även om han ser oss som sin familj så är vi det inte. En normalt funtad familjefar lämnar inte sin familj och flyr till ett främmande land helt oberörd. Vår nya familjemedlem slits mellan hopp och förtvivlan.

Hur gör han för att ordna med sönernas skolgång när han befinner sig tusentals kilometer från dem? Hur förklara för sönerna att han inte är hos dem? Ibland orkar han inte tala färdigt med familjen utan avbryter samtalet.

Jag kan inte säga att jag förstår honom, för det gör jag inte. Jag kan omöjligt föreställa mig vad han gått igenom. Jag kan heller inte säga att det kommer att ordna sig. För det vet jag inget om.

Trots allt så orkar han tänka på oss. Varje vecka sänder han ett sms med budskapet *how are you?, how is the family?, greet the family*. (Hur mår du, hur mår familjen och hälsa dem.)

Vad kan jag göra annat än att stöda honom och lyssna på honom? Och tacka Gud att jag har min familj inom räckhåll.

Johan Sandberg



Talangen

med Mira Strandberg

Mira Strandberg, tidigare redaktör på Kyrkpressen och numera redaktionssekreterare på VN-bilagan Mitt i Nyland, får utlopp för sin kreativitet genom att arrangera temafester.

– Det är så många element i festfixandet som jag gillar. Jag tycker om att det kombinerar det kreativa med den sociala biten, och sedan är det ju alltid roligt med fester.

Temafester har hon ordnat ända sedan skoltiden. Ofta har de krävt en liten insats också från gästernas sida. Hon drar sig bland annat till minnes en Europafest i gymnasiet, där alla gäster skulle klä ut sig för att representera ett europeiskt land, och en olympisk fest med idrottstema.

– Då hade jag gäster i allt från vådräkt till **Mikaela Ingberg**-utklädnad. Första gången hennes vänner träffade den man som senare skulle bli hennes make skedde det på en medeltidsfest.

– Han kom utklädd till munk, och mina vänner var lite skeptiska.

Strandberg tycker också om att läsa in sig på temat inför festen, och anpassa exempelvis maten enligt festens tema.

– På medeltidsfesten serverade jag revbensspjäll och annan rustik mat, och på den olympiska festen drack vi sportdryck.

Den senaste festen hon ordnade var ett dinosauriekalas när hennes son fyllde fem år.

– Vi gjorde en dinosauriepinata tillsammans, och jag bakade en dinosaurietårta och en vulkantårta. (ER)



Privatbild

Om cancer, smärta och den sköra kroppen

BOK Man ger bara inte upp av Eva-Maria Strömsholm. Eget förlag.

Hur är det att som 27-åring få cancerdiagnos – och att vara med om att sjukdomen återkommer bara ett år senare? Det har **Eva-Maria Strömsholm** från Vasa skrivit en bok om.

Man ger bara inte upp är en intensiv sjukdomsskildring som omspannar ett par år, flera operationer och en cytostatikabehandling. Mellan varven handlar texten mycket om träning. Strömsholm är nämligen långdistanslöpare och hin-



ner dessutom både med tävlingsdans och bowling.

Det här är en text som gör mig förbryllad och fascinerad på flera plan. Sjukdomsskildringar är en intressant och svår genre. För vem skriver den sjuka egentligen? För andra som drabbats? För de nyfikna som känner en kittlande fascination inför tanken på andras lidanden, samma genus som tycker

om att se på sjukhusdokusåpor på tv?

Det som känns bra med den här skildringen är att den verkar ärlig och förvånande icke-stoisk. Strömsholm biter inte ihop tänderna och lider i tysthet, hon skriker rakt ut. Mellan raderna kan man läsa in att det tidvis väcker förundran hos sjukhuspersonalen.

Man ger bara inte upp är en bok som väcker fler frågor än den besvarar. Vad tänker Eva-Maria Strömsholm om döden? Hur gick det med pojkvännen? Har hon varit deprimerad?

När jag läser andra sjuk-

domsskildringar slås jag av hur ofta patienter – framför allt äldre patienter – trots allt ser på sin kropp med ömhet och kärlek. Det är någonting jag saknar i den här texten. Jag känner också att det finns en tvångsmässighet i löpträningen som jag – som läsare – har svårt att förstå. Det känns som om allt skulle handla om kroppen: vad den ska prestera, vad den tillåts äta (ett glas cola kan vara en belöning) och hur den borde eller inte kan återhämta sig, hur den misshandlas med kanyler och nålar – och hur den lider.

Men själen då? Hur gick det med den?

Det skulle vara intressant att läsa en fortsättning om några år, när författaren hunnit bearbeta sin upplevelse lite mer. Texten hade också mått bra av att bearbetas av en förlagsredaktör som hade sett de luckor som behöver fyllas, jobba lite mer med språket och rensa bort onödigheter. Det känns till exempel otvivelaktigt att läsa hur Strömsholm samlar glödande kol på huvudet på den väninna som inte klarat av att hålla kontakt efter sjukdomen.

Sofia Torvalds

Du missade väl inte ...

Unken
teologi på
export?

sid 4

Kyrkoasyl gav inget skydd
Kurdisk familj avvisades sid 5

Kyrkan reagerar för trögt

sid 5



sid 10

Åbo svenska vänder upp och ner på skriban

Erika Rönngård

**Nästa års svenska
Åbokonfirmander får
njuta av lägerliv och bli
gudstjänstsmarta innan
de sätter sig i kyrkbänken.
Förhoppningen är att det
ska ge dem en menings-
fullare gudstjänst.**

I de flesta församlingar är skriftskolan ett vinnande koncept som till och med lockar mer än 100 % av ungdomarna i konfirmandåldern. Inte heller i Åbo svenska församling har man några problem med deltagarantalet – det är alltså inte därför man har satt igång ett projekt som ska förnya skriftskolan.

– Deltagarantalet har inte nödvändigtvis enbart med skribans kvalitet att göra. Vi har en bra skriba men vill göra den ännu bättre, säger församlingspastor Mia Bäck, som har hållit i trådarna för skribaförnyelsen.

En central punkt i förnyelsen är att församlingsinstruktionen, alltså konfirmandernas obligatoriska deltagande i gudstjänster och ungdomssamlingar, kommer först efter lägret.

– Konfirmanderna tycker ofta att gudstjänsterna är ett tråkigt måste, medan många sedan upplever lägret som något av det roligaste de har varit med om och trivs så bra att de inte vill fara hem därifrån.

Konfirmationslägret förändrar ofta konfirmandernas attityd också till församlingens liv och gudstjänsten.

– De upplever att det är något meningsfullt som påverkar deras eget liv. Vi har sett att de av våra konfirmander som varit på läger under sportlovet har fått ut mer av gudstjänsterna.

Lägret inte bara morot

Mia Bäck säger att skribalägret många gånger uppfattats som en morot och belöning för dem som orkat gå på gudstjänsterna. Den här inställningen vill församlingen komma ifrån, samtidigt som man också hoppas hålla kvar en del av de konfirmander som hoppar av för att de inte orkar med församlingspraktiken.

– Skriban borde börja med en positiv upplevelse, inte med ett halvår som präglas av måsten.



Mia Bäck visar upp den plansch som ska illustrera kyrrie-dagen på skribalägret. Hon och de andra ansvariga på lägret kommer också att ha på sig tröjor med dagens ord som tryck.

Ett annat argument för att tidigarelägga lägret är att det gör det lättare för de församlingsanställda att lära känna konfirmanderna redan i början av skriftskoltiden. I Åbo svenska församling konfirmeras drygt hundra ungdomar varje år, och Bäck säger att det är ett problem att det ofta är först i slutet av skriftskoltiden som hon och de andra kollegerna på allvar lär känna ungdomarna.

– Under lägret lär man känna dem som kämpar – med skolan, hemma eller med sig själva. Ibland är det först under de sista dagarna av skribalägret som jag har insett att någon konfirmand mår jättedåligt.

Håller man lägret i början av konfirmandtiden är det lättare att fortsätta att stöda ungdomarna efteråt.

Från och med nästa år kommer skriftskoltiden att inledas med ett gudstjänstcentrerat läger som ger konfirmanderna insikter i hur gudstjänsten fungerar och vad de olika mo-

menten innebär. Mässans ord ska få en konkret betydelse för konfirmanderna, exempelvis genom en *kyrie*- och *gloria*-runda som kommer att bli ett dagligt lägerinslag.

– Där får alla berätta vad som är jobbigt, och vad man känner tacksamhet för.

Efterlyser delaktighet

Mia Bäck berättar att hon på sina läger kommer att ge mässans olika delar var sin dag, så att man börjar från *kyrie* och rör sig via *gloria*, *pax*, *sanctus*

och *agnus dei* fram till *credo*. Att ordningen blir en annan än i gudstjänsten gör att man tydligare kan använda frälsningshistorien som en röd tråd.

– Under *sanctus* kommer jag till exempel att ta upp gudslängtan, och under *agnus dei* talar vi om Jesus. Sedan avslutar vi lägret med en högmässa som innehåller alla delarna.

På lägret kommer hon också att använda ett radband med träpärlor i kyrkans liturgiska färger.

I församlingens konfirmandutvärderingar framkommer det tydligt att det konfirmanderna tycker är tråkigast i gudstjänsten är att man måste sitta stilla och inte får göra något.

– Ofta blir konfirmanderna de som man sitter och irriterar sig på för att de har svårt att sitta stilla. Om konfirmanderna kände sig delaktiga skulle det vara annorlunda.

Bäck poängterar att konfirmandarbetet inte är en avskild del av församlingsarbetet, utan att det samverkar med bland annat gudstjänsterna, ungdomsarbetet och hjälpledarutbildningen. Åbo svenska församling planerar också att arbeta med församlingsmedlemmarnas delaktighet i gudstjänsten, och här har också konfirmanderna en uppgift.

– I utvärderingarna har det framkommit att de vill vara delaktiga. Det handlar om så enkla saker som att sätta upp psalmsiffrorna, läsa en text eller dela ut psalmböckerna.

Hur gör man i praktiken?

- Att församlingspraktiken kommer efter lägret gör också att konfirmationen skjuts fram till våren på nian.
- En del av konfirmandernas föräldrar har haft invändningar mot att konfirmationen inte sker på sommaren, och församlingen har utarbetat ett kompromissförslag. De som går i skriftskolan enligt det nya systemet kommer att kunna välja mellan att konfirmeras antingen på våren eller först på sommaren ett år efter lägret – alltså efter att ha gått ut nian.